

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozdělení společného jmění manželů v případech výdělečné činnosti pouze jednoho z manželů

Aktuální shrnutí způsobu, jak české soudy v současnosti přistupují, resp. mají přistupovat k vypořádání společného jmění manželů (SJM) v případech, kdy je výdělečně činný pouze jeden z manželů, přinesl rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 1735/2023.

Nejvyšší soud se v tomto případě zabýval tím, jakým způsobem rozdělit SJM v případě manželství, kde je výdělečně činný jen jeden z manželů, avšak výdělečně činný manžel dosahuje svých nadprůměrných příjmů (v daném případě jako vrcholový sportovec) mimo jiné právě díky tomu, že druhý manžel, který není výdělečně činný nebo jen příležitostně vede jejich společnou domácnost, osobně pečuje o (v daném případě nevlastní) děti a jinak výdělečně činnému manželovi vytváří zázemí, což výdělečně činnému manželovi umožňuje se plně soustředit na kariéru a jeho výdělečnou činnost.

Dle občanského zákoníku platí, že se manželé mají ohledně vypořádání SJM v první řadě dohodnout.

Nedohodnou-li se, uplatní se kritéria stanovená občanským zákoníkem. Dle nich platí mimo jiné následující:

1. Vychází se z toho, že podíly obou manželů na vypořádávaném jmění jsou stejné, tj. vychází se z tzv. parity podílů; a
2. přihlédne se k tomu, jak se každý z manželů staral o rodinu, zejména jak pečoval o děti a o rodinnou domácnost; a
3. přihlédne se k tomu, jak se každý z manželů zasloužil o nabytí a udržení majetkových hodnot náležejících do společného jmění.

Současně však platí, že princip tzv. parity podílů „není neměnnou mantrou“. Soudy se mohou od zásady tzv. parity podílů odklonit a lze uplatnit korektiv tzv. disparity podílů. Soudy tedy mohou rozhodnout, že podíl manželů na vypořádávaném SJM není totožný. Odklon od zásady parity podílů však musí být opodstatněn konkrétními okolnostmi. Zásada disparity podílů je přitom velmi flexibilní - může se uplatnit ohledně všech položek (majetku) náležejících do SJM nebo jen ohledně některých. Určení výše vypořádacích podílů pak závisí na úvaze soudu, ta ale musí být odůvodněná a zohledňovat konkrétní okolnosti případu.

Důvodem vedoucím k disparitě vypořádacích podílů mohou být pozitivní i negativní okolnosti. Zohledňuje se též zásluhovost, avšak pouze tehdy, jestliže zvýšené úsilí jednoho z manželů zajistilo nabytí a udržení majetku značné hodnoty.

A jak je k disparitě přistupováno v případě manželů, kdy je výdělečně činný jeden z manželů, zatímco druhý nikoli, ale svou osobní péčí o rodinnou domácnost poskytuje výdělečně činnému manželovi nezanedbatelné zázemí pro jeho výdělečnou činnost?

Tak, že osobně pečující, výdělečně nečinný manžel zásadně nemá být z důvodu péče v rámci vypořádacích podílů zkracován. Jak výslovně uvádí Nejvyšší soud: „*Pokud jeden z manželů pečuje řádně o společnou domácnost, přichází disparita podílů do úvahy jen v případě mimořádných zásluh o nabytí společného majetku ze strany druhého manžela. Jestliže však druhému z manželů nelze vytýkat nedostatek péče o rodinu a - v mezích jeho možností - o společný majetek, je rozhodnutí o disparitě naprosto výjimečné a musí být odůvodněno mimořádnými okolnostmi daného případu. Jinak je tomu ovšem v případě, kdy jeden z manželů své povinnosti týkající se rodiny a společného majetku bez důvodu přijatelného z hlediska dobrých mravů zanedbával; pak je namístě rozhodnout o disparitě podílů*“.

Jak dále uvádí Nejvyšší soud, je třeba reflektovat běžnou realitu partnerských soužití: „*V rámci rodinných vztahů vždy funguje určité jedinečné rozdělení tzv. sociálních rolí, které odráží uspořádání vztahů manželů jak mezi sebou, tak i ve vztahu k jejich dětem. Zpravidla některý z manželů vykonává činnost vztahující se k domácnosti v užším smyslu a zajištění péče o ni v rozsahu kvalitativně či kvantitativně jiném než manžel druhý, a to z nejrůznějších důvodů daných predispozicemi druhého manžela, výkonem jeho zaměstnání apod. Není neobvyklé, že v řadě případů lze přičíst vyšší rozsah péče o domácnost, případně i o děti, jednomu z manželů, aniž by však bylo možné druhému manželovi vytknout nedostatečnou péči o domácnost, rodinu a její členy. Smyslem vypořádání společného jmění manželů pak není postihovat takové rozdělení rolí formou disparity podílů, nejde-li o případy vybočující z běžných fungujících modelů manželství a péče jednotlivých členů o rodinu.*“

V daném případě Nejvyšší soud zohlednil právě skutečnost, že příjmy rodiny sice obstarával jako vrcholový sportovec výdělečně činný manžel, výdělečně nečinný z manželů se však prokazatelně staral o společnou domácnost, zajišťoval její operativní provoz, a pečoval i o syna, kterého měl výdělečně činný manžel z prvního manželství, a přesídlil s výdělečně činným manželem dobrovolně do zahraničí, kde výdělečně činný manžel získal sportovní angažmá. Čili poskytoval výdělečně činnému manželovi zázemí, které výdělečně činnému manželovi umožňovalo získávat nadprůměrné příjmy.

A na závěr potvrdil úvahy soudu prvního stupně, že v daném případě sice byly dány důvody pro disparitu vypořádacích podílů, avšak s ohledem na prokázané konstantní poskytování zázemí osobně pečujícím, výdělečně nečinným manželem, v poměru 60:40 ve prospěch výdělečně činného manžela.

Mgr. Sylva Slezáková,
advokátka

[NIRRIS s.r.o., advokátní kancelář](#)

Národní 973/41
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 020 500

Fax: +420 225 020 555

e-mail: nirris@nirris.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)